

Apdrošināšanas ieguvumi

Par Apdrošināšana Eiropa (Insurance Europe)

Apdrošināšana Eiropa ir Eiropas apdrošināšanas un pārapdrošināšanas federācija. *Apdrošināšana Eiropa* apvieno 34 dalīborganizācijas – nacionālās apdrošināšanas asociācijas – un tādejādi pārstāv visu veidu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas uzņēmumus, piemēram, Paneiropas uzņēmumus, savstarpējās apdrošināšanas biedrības, kā arī mazos un vidējos uzņēmumus. *Apdrošināšana Eiropa*, kuras mītnes vieta atrodas Briselē, pārstāv uzņēmumus, kuru ienākumi veido aptuveni 95% no kopējiem Eiropas prēmiju ieņēmumiem. Apdrošināšana dod lielu ieguldījumu Eiropas ekonomiskajā izaugsmē un attīstībā. Eiropas apdrošinātāju ienākumi no prēmijām veido vairāk nekā € 1100 miljardus, apdrošinātāji nodarbina gandrīz vienu miljonu cilvēku un dod gandrīz € 8500 miljardu lielu ieguldījumu ekonomikā.

Saturs

Ievads – iepazīstieties ar ģimeni!	3
Kā ģimene var aizsargāt savu labklājību?	4
Ģimenes aizsardzības atjaunošana	6
Kā politiķi ietekmē apdrošināšanas aizsardzības cenu?	9
Labāka nodrošinājuma vecumdienās garantēšana	10
Investīciju sniegšana Eiropas izaugsmei	12
Ja notiek negadījums	15
Kā mēs varam palielināt apdrošinājuma ņēmēju aizsardzību?	16

levads – iepazīstieties ar ģimeni!

Laiks, kurā dzīvojam, ir sarežģīts. Eiropa saskaras ar nozīmīgām ekonomiskām grūtībām, prasību pēc valstu budžeta līdzekļiem ir vairāk kā jebkad agrāk, arī dabas katastrofu ietekme ir arvien lielāka.

Sastopoties ar šādu nenoteiktību, valstu politikas veidotājiem nākas meklēt atbildes uz sarežģītiem jautājumiem:

- Tā kā cilvēku, kuri sasniedz pensionēšanās vecumu, ar katru gadu kļūst arvien vairāk, būtiski ir atrast risinājumu, lai viņi spētu nodrošināt vecumdienas, nepalielinot spiedienu uz jau tā saspringtajām valsts finansēm.
- Kur Eiropai meklēt investīcijas, kas nepieciešamas, lai radītu un atbalstītu darbavietas un ekonomisko izaugsmi?
- Kā mēs varam labāk aizsargāt mūsu sabiedrību pret negaidītiem un ekstrēmiem notikumiem?

Uz šiem jautājumiem nav vienkāršu atbilžu, taču to risinājums reāli ietekmē tādu cilvēku kā Maksīne un viņas ģimene ikdienas dzīvi un darbu.

lepažīstīetīes ar ģīmenī

Maksīnes ģimēni veido trīs paaudzes: divi vecvecāki, Maksīne ar vīru un viņu divi bērni.

Tāpat kā lielākajai daļai cilvēku, viņu vēlmes ir vienkāršas. Viņi vēlas zināmu noteiktību un finansiālo drošību sev un saviem mīļajiem, aizsardzību saviem finanšu līdzekļiem un mantai, kā arī ekonomisko vidi, kas piedāvātu iespēju iegūt jēgpilnu darba vietu.

Vecvecāki

- Abi ir uzkrājuši pienācīgus līdzekļus vecumdienām.
- Viņiem pieder apdrošināta māja zema riska zonā.
- Viņiem pieder automašīna, tās apdrošināšanas prēmijas ir zemas, ņemot vērā viņu abu vecumu un atbildīgo braukšanas stilu.

Maksīne un viņas vīrs

- Ir sākuši veidot pensijas uzkrājumus.
- Vēlas iegādāties jaunu māju, tomēr viņus satrauc iespējamais apdrošināšanas izmaksu palielinājums, jo jaunais īpašums atrodas palienes plavā.
- Abiem ir dzīvības apdrošināšana. Maksīnes vīrs smēķē, tāpēc vīra polise maksā vairāk par Maksīnes polisi.
- Viņiem pieder automašīna, tai ir samērā zemas prēmijas, ņemot vērā viņu abu vecumu un to, ka atlīdzību pieteikumi nav bijuši.
- Maksīnes vīram ir darbs, savukārt viņa vada veiksmīgu biznesu, kas arī ir labi apdrošināts.

Bērni

- Viņiem ir 14 gadus veica meita un 18 gadus vecs dēls. Dēlam pieder automašīna, kurai noteikta augstāka apdrošināšanas prēmija kā vecākiem un vecvecākiem lielāka iespējamā riska dēļ, kas saistīts ar vadītājiem šajā vecumā. Viņš ir nesen sācis studēt ārvalstīs, tādēļ ir iegādājies automašīnas apdrošināšanu ar segumu valstī, kurā viņš studē.

Kā ģimene var aizsargāt savu labklājību?

Mēs bieži vien nevaram novērst tādus notikumus kā mīļoto nāvi, autoavārijas vai ekstrēmus laika apstākļus, kas sabojā mūsu mājas un izjauc uzņēmumu darbību. Tā ir dzīves neparedzamā daļa. Tomēr ir iespējams spert soļus, lai mazinātu šādu notikumu sekas.

Apvienojot apdrošināšanas ņēmēju riskus, ar kuriem, piemēram, saskaras Maksīnes ģimene, apdrošinātāji notikuma finansiālo ietekmi, kas vienam apdrošinājuma ņēmējam varētu būt postoša, paplašina, pārliedzot to uz plašāku loku, kur šo risku ir vieglāk absorbēt. Tas apdrošinātājiem ļauj apvienot dažādus riskus, lai samazinātu viena riska iespējamību, saglabājot cenu politiku pieņemamā līmenī.

Daži īsi fakti

Miljoniem cilvēku, ģimeņu un uzņēmumu visā Eiropā gūst labumu no apdrošināšanas. 2013. gadā Eiropas apdrošinātāji pabalstos un atlīdzībās izmaksāja 952 miljardus eiro. Tas nozīmē, ka katru dienu iedzīvotājiem un uzņēmumiem tiek izmaksāti 2,6 miljardi.

Lai gan Maksīnes ģimene un daudzi citi jau bauda apdrošināšanas aizsardzības piedāvātos labumus, tomēr ir vēl daudz vairāk darāmā, lai paplašinātu šo aizsardzību uz miljoniem citu cilvēku, kuri vēl nav pienācīgi pasargāti. No ekonomiskā viedokļa, apdrošināšana nodrošina cilvēku un uzņēmumu finansiālo aizsardzību, lai tad, kad notiek kaut kas slikts, viņi spētu saglabāt noteiktu dzīves standartu, kā arī netiktu apgrūtinātas valsts finanses. Tādējādi no valstu politikas veidotāju redzespunkta ir nozīmīgi radīt iespējas arvien lielākam cilvēku un uzņēmumu lokam iegādāties piemērotu apdrošināšanu.

Kā turpmāk samazināt nedrošību mūsu sabiedrībā?

Ko darīt?

- Palīdzēt apdrošinātājiem reaģēt uz reālajām sabiedrības problēmām un saglabāt apdrošināšanas izmaksas cik vien iespējams zemā līmenī, uzturot efektīvāku regulējumu un izvairoties no nevajadzīgām izmaksām.
- Nodrošināt apdrošinātājiem iespēju elastīgi reaģēt, radot inovatīvus un pielāgotus produktus, kas piemēroti individuāliem konkrēto valstu tirgiem, lai labāk apmierinātu apdrošinājuma ņēmēju vajadzības. Tas ļaus iegūt atbilstošu apdrošināšanas segumu plašākam cilvēku un uzņēmumu lokam.
- Padarīt piekļuvi apdrošināšanai vienkāršāku, piemēram, uzturēt plašus un daudzveidīgus izplatīšanas kanālus un ļaut patērētājiem iegādāties apdrošināšanu ar vai bez ieteikumiem.

- Veikt profilakses pasākumus, piemēram, dabas katastrofu jomā, lai palīdzētu sabiedrībai adaptēties attiecībā uz pieaugošajām klimata pārmaiņu sekām un tādējādi padarītu apdrošināšanu pieejamāku, lai to varētu atļauties vairāk cilvēku.

Ko nedarīt?

- Nepiedāvāt, nepieņemt vai nepārskatīt tiesisko regulējumu, ignorējot reālo labumu, kādu no šī regulējuma var gūt apdrošināšanas ņēmēji. Bieži vien, kad tiek ierosināta vai radīta jauna norma, vai arī jāpārskata pašreizēja norma, cenu maksā apdrošinātājs – un galu galā arī apdrošinājuma ņēmēji.
- Neieslīgt detaļās, tādējādi ierobežojot apdrošinātāju produktu, piemēram, pieprasot obligātu Eiropas mēroga pārklājumu, ja tāds nav piemērots un nepieciešams. Tas var bremsēt inovācijas un radīt produktus, kas nespēj pienācīgi aizsargāt apdrošinājuma ņēmējus.
- Neuzspiest ES risinājumus jautājumos, kuros nav spēcīga vienotā tirgus dimensija (piemēram, personālo pensiju produkti (PPP) vai saistību tiesības).

Ģimenes aizsardzības atjaunošana

Maksīnei ar ģimeni ir pienācis laiks atjaunot savu polisi. Atjaunošanas laikā viņi pamana, ka cena dažās polisēs dažādiem ģimenes locekļiem atšķiras, kā arī dažas cenas ir pieaugušas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kamēr citas ir samazinājušās.

Kāpēc tas notiek: Riska izprašana

Lai noteiktu polises cenu, apdrošinātājiem nepieciešams izanalizēt risku, kuru apdrošinājuma ņēmējs vēlas tiem nodot. Tas ļauj apdrošinātājiem noteikt polises cenu atbilstoši uzņemtajam riskam. Šo procesu sauc par uz risku balstītu cenas noteikšanu. Analizējot risku, apdrošinātājiem nepieciešams izmantot konkrētus datus.

Kāpēc dati ir tik svarīgi, lai precīzi noteiktu apdrošināšanas polises cenu?

Katrs apdrošinājuma ņēmējs, kas vēlas apdrošināties, iepazīstina apdrošinātājus ar dažāda līmeņa riskiem, piemēram, koka mājā pastāv lielāks ugunsgrēka risks nekā ķieģeļu mājā.

Lai nodrošinātu to, ka katrs apdrošinājuma ņēmējs maksā taisnīgu prēmiju, apdrošinātāji analizē datus, nosakot riska pakāpi, kuru viņi uzņemas. Šajā piemērā dati varētu ietvert: materiālus, no kuriem ir izgatavota māja, un tās ģeogrāfisko atrašanās vietu.

Analizējot šos datus, apdrošinātāji var paredzēt nepieciešamo prēmiju apjomu, lai izveidotu pietiekamu finansiālo kapacitāti nākotnes atlīdzību maksājumiem. Tādējādi tiek nodrošināts tas, ka prēmijas precīzi atspoguļo risku, kuru apdrošināšanas ņēmēji vēlas nodot apdrošinātājam, vienlaikus arī veicinot risku samazinošu uzvedību.

Labs piemērs ir Maksīnes dēls, kurš nesen pārcēlās studēt uz ārzemēm. Viņš atzīst, ka viņa automašīnas apdrošināšanas prēmija atšķiras jaunajā valstī, kurā viņš uzturas. Tas ir saistīts ar to, ka viņa riska profils tagad ir balstīts uz jaunās valsts riska specifiku, tostarp uz vietējo satiksmes negadījumu statistiku, transportlīdzekļu bojājumu vērtību un medicīniskajām izmaksām.

Turpinot informēt apdrošināšanasņēmējus

Atjaunojot ģimenes polises, Maksīne pamanīja, ka dokumentu skaits, kuri viņai jāizlasa un jāparaksta, lai atjaunotu savas polises, turpina pieaugt. Viņa vēlas zināt polises noteikumus un nosacījumus, kā arī cenu. Tomēr viņai šķiet, ka ar katru gadu pār viņu nogrūst aizvien lielāki papīru kalni, kuriem ir maza nozīme lēmuma pieņemšanas laikā.

ES politikas veidotājiem ir tendence koncentrēties uz informācijas daudzumu, kuri apdrošinātājiem jāsniedz apdrošinājumaņēmējiem. Paradoksāli, bet tieši tādēļ apdrošinājumaņēmēji var nesaņemt būtiskāko un noderīgāko informāciju, jo pārāk liels dokumentu daudzums var vienkārši atturēt apdrošinājumaņēmējus no to lasīšanas, tātad – no noderīgas informācijas par produktiem.

Protams, ir svarīgi, ka apdrošinājumaņēmēji tiek nodrošināti ar vissvarīgāko informāciju, lai palīdzētu tiem salīdzināt produktus un saprast, ko tieši viņi pērk. Tomēr apdrošināšanasņēmēju bombardēšana ar pārāk lielu informācijas daudzumu var novērst uzmanību un apslēpt svarīgāko informāciju.

Kā dati aizsargā apdrošinājumaņēmējus pret krāpšanu

Dati ir ļoti svarīgi, lai apdrošinātāji spētu apkarot krāpšanu. Lai to izdarītu, apdrošinātājiem jābūt piekļuvei informācijai, kas nepieciešama atkārtotu krāpšanas shēmu atklāšanai. Piemēram, ir bijuši daudzi gadījumi, kad noziedzīgo grupējumu locekļi ieņem dažādas lomas krāpnieciskajās prasībās.

Tomēr ierosinātie ES tiesību akti par datu aizsardzību, kas sākotnēji tika izstrādāti, lai apturētu tiešsaistes patērētāju profilēšanu, var ļaut apdrošināšanas krāpniekiem pieprasīt savu datu izņemšanu no apdrošinātāju datu bāzēm. Ja šī likumdošana stāsies spēkā nemainīta, tiks apgrūtinātas apdrošinātāju iespējas apkarot krāpšanu, kas var novest pie apdrošināšanas prēmiju pieauguma godīgajiem apdrošinājumaņēmējiem.

Izvairšanās no asimetriskas atlases

Datu izvērtēšana ļauj apdrošinātājiem veikt objektīvu analīzi un saskaņot polises cenu ar apdrošināšanasņēmēja risku. Līdz ar to piedāvājums dažādiem apdrošinājumaņēmējiem atšķiras, jo prēmijai ir precīzi jāatspoguļo risks.

Ja risks netiek izvērtēts, pastāv asimetriskās atlases risks. Tas notiek, ja apdrošinājumaņēmēji ar augstāku riska profilu ir vairāk stimulēti apdrošināšanas iegādei, nekā apdrošināšanasņēmēji ar mazāku risku.

Piemēram, ja smēķētājiem un nesmēķētājiem tiek piedāvāta dzīvības apdrošināšana par vienādu cenu, prēmijai būs augstāka vērtība smēķētājiem, kur prasības rašanās iespēja ir augstāka kā nesmēķētājiem. Tā rezultātā ir iespējams, ka apdrošināšanu vairāk iegādāsies smēķētāji nekā nesmēķētāji. Apdrošinātājs tādējādi visticamāk saskarsies ar liela apjoma prasībām, kas nozīmē, ka

tam būs jāpalielina prēmija apdrošināšanasņēmējiem, lai saglabātu savu spēju kompensēt visas prasības.

Riska parakstīšanas procesa laikā ņemot vērā smēķēšanas faktoru, apdrošinātājs nodrošina, ka no smēķētāja, kas šajā gadījumā ir Maksīnes vīrs, tiks iekasēta godīga prēmija, un viņš maksās vairāk kā Maksīne, kura nesmēķē.

Kā mēs varam aizvien paaugstināt apdrošināšanas vērtību apdrošināšanasņēmējiem?

Politikas veidotājiem var būt svarīga loma, veicinot apdrošinātāju spēju paaugstināt apdrošināšanas produktu vērtību un aizvien vairāk izglītojot klientus

Ko darīt?

- Padarīt informāciju saprotamu! Lai prasības paredz informāciju, kura tiešām tiek lasīta un izprasta, vienlaikus izvairoties no pārmērīgām izmaksām.
- Prasīt, lai laikā, kad apdrošinājumaņēmēji izvēlas apdrošināšanas produktus, apdrošinātāji sniedz tikai vissvarīgāko informāciju.
- Pārliecināties, ka apdrošinātājiem ir atbilstoša piekļuve informācijai, kas ļauj saskaņot cenu ar risku un apkarot krāpšanu.
- Ļaut apdrošinātājiem turpināt diferencēt riskus, lai nodrošinātu to, ka polises cena tiek noteikta precīzi.
- Ļaut apdrošinātājiem izmantot datus inovatīvu produktu izstrādāšanā, tādējādi radot lielāku konkurenci, kas nāk par labu apdrošinājumaņēmējiem, sabiedrībai un ekonomikai kopumā.
- Veicināt finanšu izpratni, kas ļautu cilvēkiem pieņemt labākus finansiālos lēmumus.

Ko nedarīt?

- Neieviest noteikumus, kas ierobežo apdrošinātāju piekļuvi datiem, kuri nepieciešami līguma noslēgšanai, vai kavē to spējas izmantot šos datus risku analīzē.
- Nepieprasīt apdrošinātājiem sniegt arvien pieaugošu tehniskās informācijas apjomu, kas var novērst apdrošinājumaņēmēju uzmanību no svarīgas un lēmuma pieņemšanai nepieciešamas informācijas.
- Neieviest savstarpēji pārklājošas, dublējošas un pretrunīgas informācijas prasības, kuras varētu maldināt apdrošinājumaņēmējus.

Kā politiķi ietekmē apdrošināšanas aizsardzības cenu?

Politiķu veiktās izvēles tieši ietekmē apdrošināšanas polises cenu tādiem cilvēkiem kā, piemēram, Maksīne un viņas ģimene. Likumdošana, protams, ir ļoti svarīga, gan pasargājot sabiedrību un uzņēmumus, gan nodrošinot uzticību finanšu sistēmai. Tomēr politiķiem jāpatur prātā, ka katru reizi, kad tie nāk klajā ar jaunu priekšlikumu vai ievieš jaunus normatīvos aktus vai papildu uzraudzības noteikumus, to izpēte, izprašana un ieviešana savās sistēmās apdrošinātājiem var izmaksāt milzīgas naudas summas.

Lai gan labs regulējums var uzlabot patērētāju aizsardzību, pārmērīgas izmaksas bieži var pārsniegt šī regulējuma sniegtās priekšrocības.

Lai gan apdrošinātāju akcionāri absorbē daļu no izmaksām, pastāv konkrēta noteikta summa, kuru viņi var uzņemties, pirms pilnībā atsauc savas investīcijas ar mērķi ieguldīt kaut kur citur. Akcionāriem – kuru vidū bieži ir sabiedrības locekļi un organizācijas, kas nodarbojas ar tādu cilvēku, kā Maksīne un viņas ģimene, ietaupījumu un pensiju ieguldīšanu – nepieciešams atrast atbilstošu atdevi no ieguldījumiem. Ja šī atdeve vienā konkrētā biznesa sektorā samazinās vairāk, viņi, protams, to meklēs citur.

Līdz ar to apdrošinātājiem nepieciešams nodot lielāko daļu no visām papildu izmaksām saviem apdrošinājuma ņēmējiem, nosakot lielākas prēmijas. Diemžēl tas var radīt šādas sekas:

- apdrošinājuma ņēmējiem jāmaksā vairāk kā nepieciešams;
- cilvēki un uzņēmumi atturas no apdrošināšanas polises iegādes, paliekot bez finansiālās aizsardzības;
- apdrošinātāji ir spiesti atsaukt atsevišķus produktus, jo tie kļūst nerentabli.

Šie rezultāti nav neviena interesēs, jo var atstāt lielu skaitu iedzīvotāju un uzņēmumu bez atbilstošas finansiālās aizsardzības, kā rezultātā valdība - un līdz ar to arī nodokļu maksātāji - uzņemas riskus, kurus zaudējumu gadījumos varētu apmaksāt no apdrošināšanas polises.

Kā politikas veidotāji var labāk aizsargāt cilvēkus?

Likumdošana var gan rosināt lielāku skaitu apdrošinājuma ņēmēju gūt labumu no piemērotas apdrošināšanas aizsardzības, gan arī atturēt tos no šāda soļa un atstāt bez aizsardzības.

Ko darīt?

- Paaugstināt iedzīvotāju informētību par riskiem, ar kuriem tie saskaras, un apdrošināšanas noderīgumu, lai sevi aizsargātu.
- Nodrošināt apdrošinātājus ar tiesisko regulējumu, kas ļauj attīstīt un uzlabot apdrošināšanas risinājumus vai samazināt apdrošinājuma ņēmēja izmaksas.

Ko nedarīt?

- Neatstāt bez ievērības slikti izstrādātas likumdošanas neparedzētās sekas, kas ietekmē apdrošināšanas produktu pieejamību, klientu piekļuvi produktiem un produktu izmaksas.

Labāka nodrošinājuma vecumdienās garantēšana

Visi pieaugušie Maksīnes ģimenē ir iekrājuši savai pensijai, izmantojot gan darba devēja pensiju uzkrājumus, gan apdrošināšanas uzkrājumu produktus. Viņi arī mudina bērnus cik drīz vien iespējams sākt iekrāt savai nākotnei un pensijai.

Tā ir ļoti laba doma, jo Eiropā proporcija starp pensijas vecuma iedzīvotāju skaitu un iedzīvotājiem darbaspējīgā vecumā palielinās, tādēļ visticamāk sabiedrība pensiju finansēšanā kļūs aizvien atkarīgāka no personīgajiem uzkrājumu produktiem.

Kāpēc ilgtermiņa ieguldījumi ir tik svarīgi pensiju īpašniekiem?

Lai nodrošinātu pensijas apdrošināšanas ņēmējus ar vislabāko iespējamo peļņu, kas atbilst to saistībām, apdrošinātājiem nepieciešams veikt ilgtermiņa ieguldījumus. Apvienojot daudzu investoru līdzekļus un ieguldot tos diversificētā aktīvu portfelī, tostarp nelikvidos un ilgtermiņa ieguldījumos, apdrošinātāji var gan labāk pārvaldīt savus ieguldījumu riskus, gan panākt lielāku atdevi apdrošinājuma ņēmējiem.

Investīciju apvienošana ļauj arī apdrošinātājiem sniegt klientiem, kā, piemēram, Maksīnes ģimenei, labāku pieeju tādām investīciju iespējām, kuras citādi tiem nebūtu pieejamas, piemēram, ieguldījumiem infrastruktūrā.

Kā pārliecināt cilvēkus uzkrāt vairāk?

Ir svarīgi, lai cilvēki adekvāti uzkrātu vecumdienām un lai viņiem būtu pieejamas investīcijas ar vislabākajām atdeves iespējām. Pensijas uzkrājumu atdeves līmenis var radīt atšķirības starp komfortablu pensiju vai arī cīņu par rēķinu apmaksu. Piemēram, 1% papildu ienākums no ieguldījumiem var palielināt ienākumus vecumdienās par 25%¹.

Ņemot vērā, ka valstu valdības arvien vairāk saskaras ar problēmu, kā nodrošināt visu vajadzīgo saviem pensionētajiem iedzīvotājiem, ir ļoti svarīgi, lai cilvēki sāktu vairāk iekrāt vecumdienām. Tomēr bieži vien cilvēki neapzinās, cik svarīgi ir veidot uzkrājumus vecumdienām vai arī cik daudz viņiem ir nepieciešams uzkrāt.

Piemērs tam, kā šo problēmu var risināt, ir tieši informēt cilvēkus par to, cik daudz, ņemot vērā to pašreizējos krāšanas paradumus, viņi saņems, aizejot pensijā. Daudziem cilvēkiem šis ziņas būtu nepatīkams pārsteigums. Zviedrijas valdība izstrādāja shēmu, dublējot „Orange Envelope” programmu, kas tieši to arī izdarīja. Šis vienkāršais un efektīvais informācijas pasniegšanas veids palīdzēja cilvēkiem daudz veiksmīgāk sākt ietaupīt pensijai.

¹ Piemērs, pieņemot, ka klients investē vairāk kā 40 gadus un palielina savas investīcijas no 1% līdz 2% no ieņēmumiem.

Kā mēs varam vēl vairāk stiprināt iedzīvotāju finansiālo nodrošinājumu pēc aiziešanas pensijā?

Ikviens ir ieinteresēts, lai cilvēkiem būtu pēc iespējas lielāki finanšu līdzekļi vecumdienās.

Ko darīt?

- Mudināt cilvēkus ietaupīt vecumdienām, kombinējot izglītošanu un stimulus, kā arī ņemot vērā cilvēku reālo uzvedību praksē.
- Nodrošināt nepārtraukti augstu aizsardzības līmeni visiem fondēto pensiju īpašniekiem neatkarīgi no tā, kur viņi saņem savu pensiju, t.i., no apdrošināšanas sabiedrības vai pensiju fonda.
- Pārliecināties, ka apdrošinājuma ņēmēji un labuma guvēji no fondētajām pensijām ir skaidri informēti par to, vai viņu pensija ir garantēta vai arī to ir iespējams pielāgot.

Ko nedarīt?

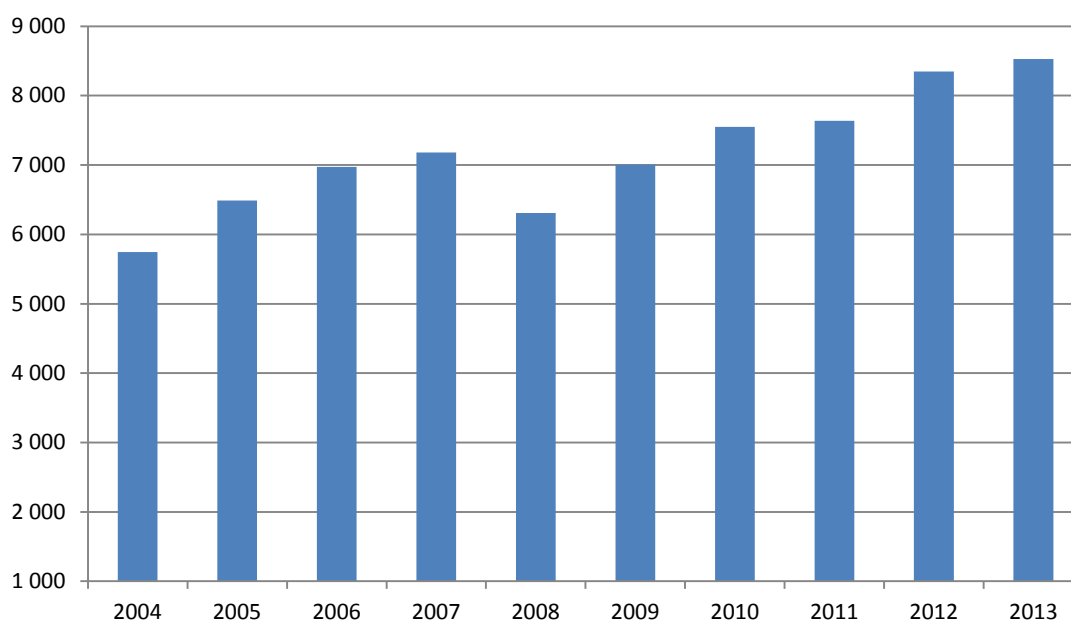
- Neatstāt situāciju, kāda tā ir. Jārīkojas, lai palielinātu cilvēku pensionēšanās nodrošinājumu un vēlāk izvairītos no vēl lielākām problēmām.
- Neļaut cilvēkiem palikt neskaidrībā par esošo aizsardzības līmeni. Ja pastāv risks, ka viņu pensiju fondam var nākties samazināt izmaksas saviem biedriem, dalībnieki ir jābrīdina.
- Neatstāt bez ievēribas valstu pensiju modeļu īpatnības un atšķirības.

Investīciju sniegšana Eiropas izaugsmei

Tāpat kā lielākā daļa cilvēku, Maksīnes ģimene vēlas zināt, ka uzņēmumi, ar kuriem tie sadarbojas, atbildīgi investēs mūsu sabiedrībā. Apdrošinātāji parasti izmanto prēmijas, lai veiktu ieguldījumus uz laiku līdz paredzamajam termiņam, kad jāizmaksā atlīdzības un pabalsti.

Apdrošinātāji ir Eiropā lielākie institucionālie investori, 2013. gadā pārvaldot vairāk kā 8 500 miljardus EUR aktīvu. Tas sastāda aptuveni 60% no visa ES iekšzemes kopprodukta (IKP).

1. tabula: Eiropas apdrošināju investīciju portfelis no 2004.-2013.gadam (miljardos €)

Daži fakti

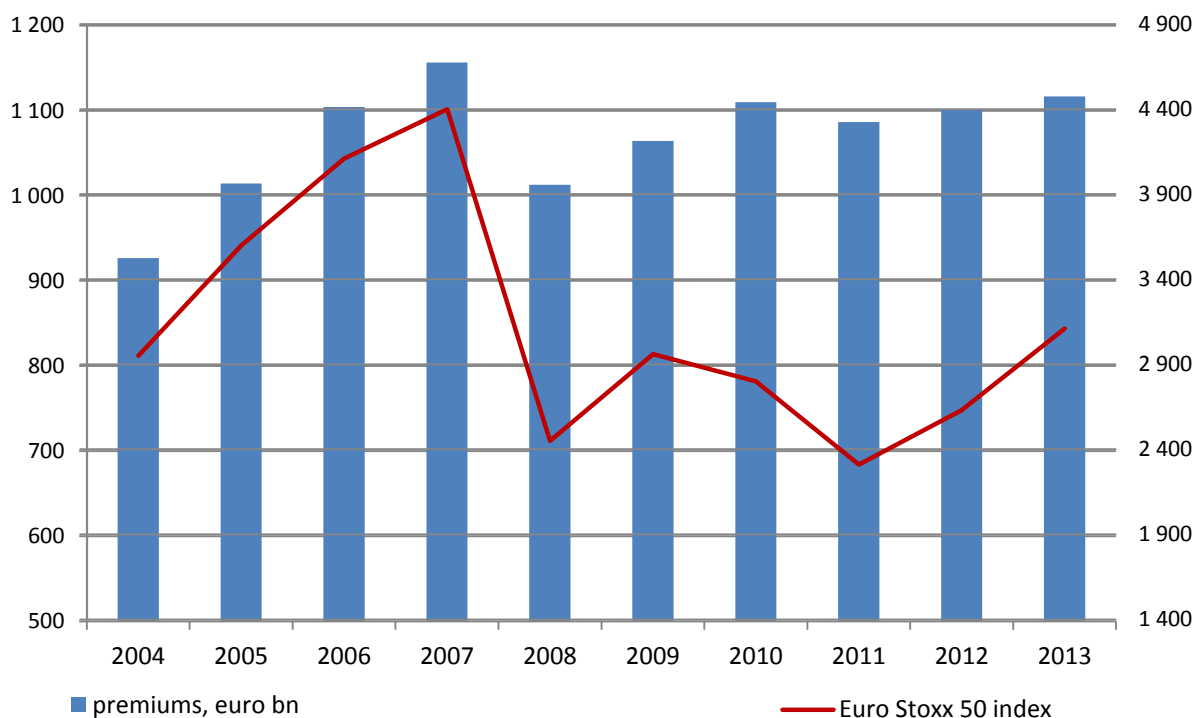
Apdrošinātājiem pieder apmēram 25% no visām Eiropas valdības obligācijām un apmēram 21% no Eiropas uzņēmumu obligācijām, kā arī ievērojama daļa no visām uzskaitītajām akcijām un miljardiem eiro aktīvos, piemēram, infrastruktūrā un privātkapitālā.

Šādi investējot, apdrošinātāji veicina stabilitāti un izaugsmi un ļauj valdībām un uzņēmumiem pašiem veikt ieguldījumus. Tādēļ apdrošinātāju investīcijas ir svarīgas visai ekonomikai, it īpaši banku refinansēšanā un reālajā ekonomikā. Apdrošinātāji tieši investē arī tādos svarīgos infrastruktūras projektos, kā, piemēram, tiltos, slimnīcās un jaunos mājokļos, un, lai gan tie neveido lielu daļu no apdrošinātāju investīcijām, tie noteikti ir aktīvu klase, kas nākotnē varētu būt vēl vairāk piemērota ieguldīšanai.

Aizsardzība pret lejupslīdi

Cilvēki un uzņēmumi mēdz turpināt maksāt apdrošināšanas prēmijas arī ekonomikas lejupslīdes laikā. Šī konstantā prēmiju plūsma ļauj apdrošinātājiem turpināt finansēt ekonomiku arī grūtos laikos. Tas arī ļauj viņiem iegādāties atbilstošus aktīvus, kurus citiem nepieciešams pārdot, kas savukārt palīdz garantēt ātrāku ekonomikas atgūšanos. Tādējādi apdrošinātāji palīdz samazināt finanšu tirgus svārstības.

2. tabula: Prēmijas nodrošina stabilus finansējuma avotus pat ekonomikas lejupslīdes laikā

Normatīvās prasības var samazināt investīcijas

Lai gan apdrošināšanas nozare kopumā atbalsta jauno, uz risku izvērtējumu balstīto Eiropas apdrošinātāju regulējumu, sauktu par „Maksāspēja II”, tajā ir daži svarīgi punkti, kurus nepieciešams uzlabot. Jo īpaši pastāv nopietnas bažas, ka jaunā regula attiecas pret apdrošinātājiem, it kā tie investētu kā tirgotāji un saskartos ar līdzīgiem riskiem kā tirgotāji.

Apdrošinātāji iegulda saskaņā ar solījumiem, kurus ir devuši saviem apdrošinājuma ņēmējiem, un lielākajā daļā savas uzņēmējdarbības kļūst par ilgtermiņa investoriem – pretēji tirgotājiem. Attiecoties pret apdrošinātājiem kā pret tirgotājiem, tiek paaugstināts faktiskais risks, kas saistīts ar ilgtermiņa ieguldījumiem.

Rezultātā ar ilgtermiņa ieguldījumiem saistītās kapitāla prasības ir noteiktas pārāk augstas. Tas radīs nevajadzīgas izmaksas un problēmas apdrošināšanas uzņēmumiem, kuri vēlas piedāvāt ilgtermiņa produktus, kur jāveic ilgtermiņa ieguldījumi, lai pielāgotos saviem solījumiem apdrošinājuma ņēmējiem.

Tas savukārt padarīs ilgtermiņa apdrošināšanas produktus (piemēram, pensiju produktus ar garantētu atdevi) dārgākus kā nepieciešams, kā arī varētu samazināt pieejamību šiem produktiem. Tas arī ierobežos apdrošināšanas uzņēmumu spēju saglabāt savu tradicionālo lomu kā pacietīgiem ilgtermiņa investoriem, nodrošinot stabilitāti finanšu krīzes laikā, un samazinās to spēju investēt ilgtermiņa aktīvos, piemēram, infrastruktūrā. Normatīvajās prasībās, kuras reglamentē apdrošināšanas biznesu, tādējādi ir jāņem vērā arī ilgtermiņa perspektīva.

Kā mēs varam nodrošināt, lai investīcijas radītu jaunas darba vietas un izaugsmi?

Apdrošinātāji kā ilgtermiņa ieguldītāji ir īpaši piemēroti veikt investīcijas, kas rada darba vietas un veicina ekonomisko izaugsmi.

Ko darīt?

- Pārliecināties, ka regulējums ir pielāgots, lai precīzi atspoguļotu ilgtermiņa ieguldījumu risku, kuru uzņemas apdrošinātāji.
- Atcelt regulējuma radītos traucēkļus apdrošinātājiem, kuri iegulda infrastruktūras projektos, kā arī mazajos un vidējos uzņēmumos, kuriem ir lielāka tiešā pozitīvā ietekme uz ekonomikas izaugsmi un nodarbinātību nekā citiem investīciju veidiem.
- Veikt pasākumus, lai uzlabotu piedāvājumu un pieejamību ilgtermiņa ieguldījumiem, piemēram, infrastruktūrā, lai apdrošinātājiem būtu vairāk piemērotu aktīvu, kuros investēt apdrošinājuma ņēmēju vārdā.

Ko nedarīt?

- Neizturēties pret apdrošinātājiem kā tirgotājiem, bet gan atzīt, ka to ilgtermiņa saistības var samazināt tirgus nepastāvīguma ietekmi.
- Neignorēt iespējamās neparedzētas regulēšanas sekas uz apdrošinātāju ieguldījumiem un attiecīgi arī uz visu ekonomiku.

Ja notiek negadījums

Pāris mēnešus vēlāk Maksīne ar vīru iegādājās jaunu māju. Diemžēl uzreiz pēc pārceļšanās netālu esošā upe izgāja no krastiem, izraisot plūdus un radot būtisku kaitējumu jaunās mājas pirmajam stāvam.

Plūdu dēļ daudzas mantas bija nepieciešams nomainīt, kā arī bija nepieciešams nopietns remonts. Tas bija vissliktākais iespējamais laiks, ņemot vērā visus rēķinus par iedzīves pārvietošanu. Par laimi, viņi jau bija iegādājušies jaunu apdrošināšanas polisi gan mājai, gan tajā esošajai iedzīvei.

Tādējādi apdrošinātāji noorganizēja mājas remontu, izmantojot vietējo piegādātāju tīklu, kas paveica visus darbus, samaksāja par ģimenes uzturēšanos viesnīcā remonta darbu veikšanas laikā, kā arī maksimāli ātri aizstāja zaudēto iedzīvi. Tādējādi apdrošinātāja palīdzība ļāva mazināt šī satraucošā notikuma ietekmi uz ģimeni.

Kā mēs varam palielināt apdrošinājuma ņēmēju aizsardzību?

Pēc plūdiem ģimene vēlējās vēl labāk sagatavoties negadījumiem, kas varētu radīt finansiālus zaudējumus vai pat fizisku kaitējumu.

Aizsardzība caur profilaksi

Ģimene veica izpēti un uzzināja, ka nacionālā apdrošināšanas asociācija sniedz konsultācijas gan valsts institūcijām, gan sabiedrībai par dažādām riska novēršanas iespējām un ka vietējais apdrošinātājs organizē informatīvus pasākumus.

Samazinot apdrošinājuma ņēmēju izmaksas

Veidam, kā apdrošinātāji aprēķina apdrošināšanas prēmijas, var būt arī plašāka ietekme uz sabiedrību, veicinot labāku riska novēršanas un pārvaldības praksi. Zemāku prēmiju un atskaitījumu perspektīva var iedrošināt cilvēkus un uzņēmumus samazināt riskus, mainot uzvedību vai veicot preventīvus pasākumus.

Piemēram, persona atmet smēķēšanu, lai samazinātu savu dzīvības apdrošināšanas prēmiju; trauksmes signālu uzstādīšana pret ielaušanos samazina mājsaimniecību apdrošināšanas izmaksas, bet savukārt uzņēmumi ievieš efektīvākas risku pārvaldības sistēmas, lai samazinātu savas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas prēmijas.

Kā mēs vēl vairāk varam samazināt zaudējumus un izmaksas saviem apdrošinājuma ņēmējiem un valdībai?

Lai palīdzētu ikvienam dzīvot drošāk un pārtikušāk, ir vairākas lietas, kuras var paveikt politikas veidotāji:

Ko darīt?

- Brīdināt cilvēkus par riskiem dzīvesvietās, kurās ir augsts dabas katastrofu risks, piemēram, palienēs, un, ja iespējams, pilnībā novērst ēku celtniecību šajās zonās.
- Ieguldīt profilakses pasākumos, piemēram, pretplūdu aizsargsistēmās.
- Ieviest celtniecības kodus, uzlabot pilsētas infrastruktūru noturību un veikt atbildīgu zemes izmantošanas plānošanu.
- Iesaistīties atklātākā dialogā ar apdrošināšanas nozari, jo īpaši valsts līmenī, lai saprastu, ko vēl iespējams paveikt, lai samazinātu pakļautību riskiem un uzlabotu risku apdrošināšanas iespējas.

Ko nedarīt?

- Neatstāt bez ievēribas būtiskus jautājumus, ar kuriem sastopas sabiedrība attiecībā uz dabas katastrofu risku.
- Neatstāt bez ievēribas apdrošinātāju bažas attiecībā uz katastrofu novēršanu un risku apdrošināšanu. Mūsu kopīgais mērķis ir ēkas, kas ir izturīgākas pret klimata pārmaiņu ietekmi un dabas katastrofām, kā arī vairāk cilvēku un uzņēmumu ar apdrošināšanas aizsardzību.

© Insurance Europe aisbl

Brussels, 2015

Visas tiesības aizsargātas

“Apdrošināšanas ieguvumi” visas autortiesības ir aizsargātas. Pārpublicēšana pa daļām ir atļauta, ja tiek norādīts avots „The benefits of insurance, Insurance Europe, 2015”. CC kopijas ir vēlamas. Šī izdevuma pavairošana, izplatīšana, pārsūtīšana vai pārdošana bez iepriekšējas *Insurance Europe* atļaujas kopumā ir aizliegta.

Lai arī šajā izdevumā izmantotā informācija tika rūpīgi atlasīta no uzticamiem avotiem, *Insurance Europe* neuzņemas nekādu atbildību par sniegtās informācijas precizitāti vai saprotamību. Sniegtā informācija domāta vienīgi izziņas nolūkiem un *Insurance Europe* nekādā gadījumā nebūs atbildīga par jebkādiem zaudējumiem vai kaitējumu, kas varētu rasties no šīs informācijas izmantošanas.

© Tulkojums: Latvijas Apdrošinātāju asociācija

Insurance Europe aisbl

rue Montoyer 51

B-1000 Brussels

Belgium

Tel: +32 2 894 30 00

Fax: +32 2 894 30 01

www.insuranceeurope.eu